

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quinam subjaceant casibus reservatis? Caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

An semper sit perpetua?

An operans ex metu?

4. Tertium. Casus ab Episcopis, & à Præ-
latis Regularium duobus possunt modis reser-
vati. Primò, per modum legis, seu statuti,
ut sit communiter in Synodo Diocæsana, vel
in Capitulis Religiosorum, & tunc reserva-
tio durat, etiam post illorum mortem, & do-
nec à successore revocetur; quia lex est se
perpetua. Secundò, per modum præcepti, seu
edicti ab Episcopo, vel Regulari Prælato pro-
mulgati; & tunc reservatio spirat, Episco-
pi, vel Prælati morte, ut est communis do-
ctrina de duratione legis, & præcepti. *Legē*
a Quintā. tamen a Quintanaduennas, qui notat ta-
de poen. men, præcepta Generalis Societatis Jesu,
singu. 11. atque ad eò ejusdem reservationes, ut etiam
n. 2. communicationes Privilegiorum durare et-
iam ipso defuncto, vel amoto ab officio, nisi
b In Cõgr. peculiare b Societatis Jesu, Decretum, quod
4. Dec. p. fuisse deinde à sequente Generali extensum
Occan. 23. ad præcepta aliorum Superiorum, ne te præ-
in Cõgr. tereat. Idem ergo evenire posset in aliis Re-
7. Dec. ligiousibus, si simile quid in illis esset legiti-
67. Cõ. cã. mē statutum.
10. Cõ. ap.
Casrop. T.
3. Tr. 16.
4. 5. p. 9.
n. p.

CAPUT III.

Quinam subiaceant Casibus Reservatis.

CERTENON nisi subditi reservantis. Sed adhuc sunt enodandæ sequentes quaestiuiculae.

An operans ex conscientia erronea?

1. Commisit quis delictum; v. g. Stuprum, quod non est in ejus Diocesi reservatum; ipse tamen, per errorem, reservatum esse omninò putat, subiacetne reservatio- ni?

e Docto. Respondeo, Negativè. Unde is poterit
passim ap. absolvi à quocumque Confessario inferio-
Aver. de re, sine necessitate recurrendi ad Superio-
poenit. q. rem, apud quem est potestas absolvendi à
17. sec. 1. reservatis. Ratio est in promptu, quia error
delinquentis non potest diminuerē jurisdic-
tionem, quia circa illud peccatum gaudet
Confessarius.

2. Titius timore mortis, vel alterius gra-
vis mali, à grassatoribus v. g. incusso, nisi
occideret Petrum, illum occidit, & nunc
petit à communi Confessario ejus homicidii
absolutionem, quod est in Diocesi reserva-
tum, validè absolvi. Ita Grassis d aliique. Ratio d
absolutio, quæ sicut de casib. *Grassis*
excusatur ab excommunicatione eum, qui co- *refer. l. 1.*
actus meru gravi, cadente in constantem vi- *13. m. 31.*
rum, committit peccatum, cui adnexa est Ex- *ca.*
communicatio, v. g. excusat eum, qui Cleri- *4. §. 1. na.*
cum (quamvis cum peccato) percussit ex me- *16. Aver.*
tu, cadente in constantem virum, ut tan- *sa. l. cit.*
quam probabilius nos sustinebimus in libr. *Bordõ. de*
de Excommunicatione, ita excusat ab incur- *fra l. p. de*
su in casum reservatum. Et ratio ulterior esse *excomm.*
debet, quia reservatio, ut etiam dicta Excom- *c. 7. §. n.*
municatio, sunt odiosæ, atque ad eò, quanto *strictius*
strictius potest, sunt interpretandæ, & conse- *quenter,*
quenter, ut intelligantur de peccato plenè *voluntario;*
voluntario; At quæ sunt ex metu, licet ab- *solutè*
solutè voluntaria sint, sunt tamen aliquo *tandem*
tandem modo involuntaria.

An Moniales?

3. Vel quæris de Monialibus exemptis à
Jurisdictione Episcopi, vel de non exemptis.
Priores, puta exemptæ non e subiacent (do- *e Quin-*
cebat olim communis doctrina) casibus re- *sing. 2. 6.*
servatis ab Episcopo, quia illius subdita ne- *poen. n. 1.*
quaquam sunt. Immo aliqui cum Pellizza- *Pellizza. de*
rio f probabiliter id extendunt ad puellas sa- *Moni. c. 5.*
culares, quæ in Monasterio earundem Mo- *q. 2. 5. nu.*
nialium exemptarū educandæ conservantur *14.*
Cum enim per quasi domicilium commoret- *f Pelliz-*
tur in loco illo exempto, participare debent *de Moni-*
de exemptione. Adde, sic esse interpretandam *c. 5. n. 19.*
Ecclesiæ voluntatem: ut habeant puellæ e- *dem*
dem remedia suæ salutis, quæ habent ceteræ, *cum*
cum quibus convivunt.

Contra hanc communem doctrinam, illud
mihi dicendum venit in mentem. Notavimus g *Sup. de*
in Superioribus g Gregorium XV. statuisse, et- *Sac. poenit.*
jam has exemptas, non alios, quam ab Episco- *c. 3. §. 2.*
go approbatos, habere posse in Confessariis. *n. 21.*

Jam

Jam ex hoc sequitur, Episcopum posse restringere dictam approbationem, & Confessarium, quem his Monialibus concedit limitatè, ne valeat absolvere ab hoc, vel illo peccato; qua ratione, jam Moniales hæc subiacent reservationi Episcopi.

Certè ita nunc esse dicendum, convincat discursus; quare doctrina contrarium dicens, vera solum fuit ante dictum Gregorii XV. Decretum, non verò postea. Hodie ergo, cum Episcopi semper approbent Confessarios sub restrictione, ne absolvant à reservatis (quando contrarium non expriment) eodem modo approbare præsumuntur hos Confessarios Monialium, quamvis exemptarum.

Posteriores verò, id est, Moniales non exemptæ subjacent omnibus casibus, quos reservat earum Episcopus pro tota Diocesi, quia ejus sunt legitimæ subditæ, ut notat idè Pellizzarius. Immo ex praxi communè habetur, ut Episcopus aliquos Casus superaddat reservados pro solis suis his Monialibus, quod certè potest, quando in Domino judicaverit ad Monialium bonum conducere.

Ex dictis fit, Moniales absolvi non possunt à reservatis, nisi à legitimo Confessario, habente facultatem pro dictis reservatis, de qua re multa habet Quintanad. l. c. nimis fortasse benignè; lege item multa apud Pellizzarium citatum.

An Novitii?

5. Decantata quæstio: Nam propterea breviter tibi illam indico, legendam, si placet, apud Doctores mox citandos latius. Eam verò hic explicabo sub illa æquivalenti quæstione; per quemnam Novitii absolvi à reservatis valeant?

6. Distinguendum est. Aliud enim dicendum de peccatis reservatis ab Episcopis, aliud de peccatis reservatis à Prælatiis eius Religionis, in qua Novitius es.

Pro Reservatis ab Episcopo.

7. A casibus reservatis ab Episcopo per te Novitium commissis, sive ante, sive post ingressum in Religionem, non potes dum es Novitius absolvi per communem Confessarium sæcularem, nisi is auctoritatem ab-

solvendi à reservatis obtinuerit ab eodem Episcopo. Ratio est manifesta, quia prædictus communis Confessarius, ut supra diximus, limitatam habet Jurisdictionem, quæ ad reservata non extenditur; at verò ab iisdem reservatis Episcopo, poteris dum es Novitius absolvi per communem Confessarium tuæ Religionis approbatum à Superiore. Ratio est, quia ex una parte Religiosi, ut Superius vidimus, cum sint exempti, non subiacent casibus reservatis Episcopo, & ex alia, Novitii in favorabilibus gaudent omnibus privilegiis suæ Religionis, ut notat Sanchez, nam d. Sanchez propterea ita poterunt absolvi à Casibus Summo Pontifici reservatis; sicuti possunt ceteri Religiosi Professi, nempe à Superioribus talis Religionis juxta privilegia, quæ quælibet Religio habere solet, & juxta ea, quæ dicuntur suo loco inferius, c. 11. §. 1.

Pro Casibus Reservatis à Religione.

8. Porro pro Casibus reservatis in Religione, est iterum diligenter subdistinguendum; vel enim Primò, loquitur est de Confessariis Regularibus, immò, & Sæcularibus, quibus Superior Religionis exemptæ concessit licentiam absolventi suos Religiosos subditos independenter ab Episcopo, (quod certè ex privilegiis exemptionis facere possunt, qualem exemptionem hodiè habent Religiones ferè omnes) & de his Confessariis dico, non posse absolvere Novitium à dictis Casibus reservatis in Religione, nisi specialem ad hoc facultatem obtineant à Superiore Religionis. Ratio est, quia ejusmodi Confessarii Jurisdictionem absolventi reservata nondum acceperunt à suo Superiore. Neque obstat prædictos Confessarios jam habere licentiam excipiendi prædictas Confessiones. Non obstat inquam. Nam Superior, cum licentiam, seu Jurisdictionem absolventi concedit, semper concedit limitatè, id est, dumtaxat pro non reservatis, nisi contrarium exprimat, ut infra dicemus.

9. Vel Secundo, loquitur est de iisdem Confessariis, sive Regularibus, sive Sæcularibus, quibus non jam Superior Regularis, sed Episcopus conferat Jurisdictionem, Approbationemque absolventi suos subditos. Et de his Confessariis duplex est sententia, utraque probabilis. Alii enim negant hos posse

Trasf. casib. er. d. 12. n. 33. or. c. 1. §. 1. n. Av. l. c. r. d. 10. l. p. de comm. §. n.

d. Pellizz. de Mon. c. 9. n. 24. Quinta. de pan. sing. 26. n. 1.

b. Lib. 5. de pan. c. 5. §. 4. n. 40.

Quint. g. 26. n. 1. l. c. 1. c. 5. n. 25. n. Pellizz. Monia. n. 191.

c. Aver. q. 17. de pan. sec. p. §. 2. 1.

posse absolvere Novitios à Casibus prædictis reservatis in Religione, in qua sunt Novitii, quia Novitius (inquit) per ingressum in Religionem, quasi mutavit domicilium, relinqueas Territorium Episcopi, cui non amplius est subditus, undè sicuti ab eo judicari in foro externo non potest, ita nec poterit absolvi in foro interno. Hanc sententiam sequitur cum Cordaba, aliique a

Laym. li. 4. tr. 5. c. 4. n. 4. Layman, Suarez, b & Ascanius c Tamburinus.

10. Alii verò affirmant, quia quamvis quoad forum Pœnitentiæ, Novitii sint exempti à Jurisdictione Episcopi, propter privilegia Religionis, quibus, & ipsi gaudent, undè possunt tum judicari in foro externo, tum in foro interno à Superioribus suæ Religionis, tamen in odiosis Novitii non veniunt nomine Religiosorum. Cum ergo odiosum ipsis sit, non posse absolvi ab Episcopo, poterunt tunc (si velint) tenere se, ut Sæculares, & sic ab Episcopo; vel à Confessario, per ipsum approbato, legitime absolvi, non solum à non reservatis, sed etiam

à Casibus reservatis in Religione, qui casus, ut supponere semper debemus, non sint ab Episcopo reservati pro prædicto Confessario. Ita Ascanius d Tamburinus sibi contrarius, q. 5. plur. Ioannes la Cruz, Heniquez, aliique apud citans Hæ-Bossium.

11. Suarez l. c. qui priorem sententiam sequitur, dicit, Privilegium exemptionis totum, & integrum participari à Novitio: Cum ergo in exemptione ab ipsis participata includatur, ipsos eximi à necessitate adeundi ad Episcopum pro reservatis, non poterunt amplius ad illum adire pro absolutione; licet enim hæc pars exemptionis non valendi petere ab Episcopo sit (ait Suarez) odiosa, tamen, quia includitur in ipsa exemptione, si illam intègre participant Novitii, etiam huic parti subjacebunt.

12. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

quid de Novitiis Societatis.

CAPUT IV.

De peccatis, quæ sive non possunt, sive non solent reservari,

1. Hæc sunt Primò venialia, ac mortalia, ritè aliàs absoluta. Secundò mortalia dubia. Tertiò merè interna. Quartò, non completa.

2. Porò, antequam hæc quatuor sigillatim declarem, adverte, ad multa sequentia decernenda, legem, seu præceptum constituentia Casus reservatos, cum sint odiosa; restringunt enim libertatem absolvendi, esse strictè interpretanda (sicuti de similibus legibus odiosis docent Auctores) hoc est, debere verba; quibus casus reservantur, sumi secundum propriam ipsorum significationem, & quando dubitatur de ipso sensu, benigniorem partem esse accipiendam. Hoc in memoriam redacto, per quatuor proposita breviter, sed sufficienter, dicemus.

Venialia, ac mortalia, aliàs ritè absoluta.

3. Hæc idè non solent reservari, quia cum ea non obligemur confiteri, inutiliter reservarentur. Dixi non solent, nam an possint, lege s Suarez affirmantem, & g Valquez negantem.

4. Hinc fit, ut, si tu committas peccatum, quod ex se est reservatum, sed ob defectum plenæ advertentiæ, vel ob parvitatem materiæ cognoscas, te non peccasse, nisi venialiter illud non sit reservatum; Fac v. g. homicidium, & furtum esse reservata, tu verò occidas aliquem inadvertenter, sed tamen negligentia dumtaxat veniali intercedente, vel fureris unum, vel alterum obolum, non eris peccati reservati Reus.

5. Aliud amplius addit Quintanad. nempe, cum ab Episcopis (nam de Prælati Regularium alia est ratio mox dicenda cap. 6. §. 1.) aliquod peccatum mortale, v. g. furtum reservatur, non intelligi reservatum in quacunque materia notabili, quamvis mortali, sed in materia ejus generis, quæ possit dici delictum esse grave, & aurox. Verum id commodius explicabitur infra loco citato.

Morta-